

insights and valuable knowledge for both their own benefit and of society.

As a result, higher education is entering a new and stimulating period. Teachers are becoming facilitators to develop and apply such soft skills as critical thinking, developing and expert mind set, and problem-solving. Teaching is becoming more and more interactive and this mode of collaboration is only for students' benefit. They gradually become to understand that they are equal participants in the process of discovery, innovation and learning through and from mistakes.

Modern pedagogy in higher education regards students as active participants. They feel like being the part of this community where everybody is engaged and interested in the result. If students feel part of a community that they can contribute towards, this leads to more effective learning.

Digital and online technology can fundamentally redefine the nature of the classroom. New standards of blended and online learning environments can stimulate, enhance, and intensify interactive learning and if applied well, enhance a sense of community and participation.

УДК 37.091.12: 378 (493.8)

**Н. Г. Пономаренко**

## **ЕКСПЕРТИЗА В ОСВІТІ ЛЮКСЕМБУРГУ**

*В статті розглядається експертиза в галузі освіти Люксембургу і встановлено, що експертиза є важливим засобом забезпечення якості освіти країни. З'ясовано, що експертиза загальної середньої та вищої освіти здійснюється на міжнародному, національному та регіональному рівнях, а також на рівні окремого освітнього закладу. Експертиза дошкільної освіти обмежується експертизою освітніх закладів. При експертизі освітніх закладів всіх рівнів використовують внутрішню та зовнішню форми експертизи, для яких розроблені*

та запроваджені стандартизовані інструменти на національному рівні.

*The article examines the expert assessment in education in Luxembourg and finds that expert assessment is an important means of ensuring the quality of education in the country. It has been determined that the expert assessment of general secondary and higher education is carried out at the international, national and regional levels, as well as at the level of a particular educational institution. The expert assessment of preschool education is limited to the assessment of educational institutions. Conducting the expert assessment of educational institutions of all levels, internal and external forms of expertise are used, for which standardized tools are developed and implemented at the national level.*

Відвідування дошкільного закладу освіти у Великому Герцогстві Люксембург є обов'язковим, але дошкільна освіта країни перебуває на даний час на стадії трансформування і підходи щодо забезпечення та розвитку якості дошкільних закладів освіти обговорюються.

На відміну від Німеччини, Австрії, Швейцарії та Ліхтенштейну, у Великому герцогстві Люксембург питання запровадження освітніх стандартів знаходиться на стадії обговорення, при цьому йдеться про освітні стандарти з математики, німецької, французької мов та природознавства. Разом з тим, в країні на національному рівні регулярно проводяться тести, які складаються та аналізуються Люксембурзьким університетом у тісному співробітництві з Агенцією із забезпечення якості. Саме ці дві установи беруть участь в експертизі загальної середньої освіти в Люксембурзі, при цьому їхня діяльність спрямована на узгодження даних щодо освіти, з'ясування додаткових потреб зацікавлених в цих даних сторін та надання пропозицій щодо зворотнього зв'язку з освітніми закладами таким чином, щоб ці дані сприяли забезпеченню та розвитку якості освіти [1, с. 35].

Основними інструментами забезпечення та розвитку якості загальноосвітніх закладів Люксембургу є плани успішності, які з 2009 року є обов'язковими для початкової школи, та плани розвитку, які рекомендуються для середньої школи

Плани успішності початкової школи базуються на аналізі ситуації в школі, рекомендаціях інспектора та Агенції із забезпечення якості, а також пріоритетах, визначених міністерством освіти, дітей та молоді Люксембургу. При цьому аналіз ситуації в освітньому закладі повинен містити кількісні дані щодо контингенту учнів та якісну інформацію, яка висвітлює сильні та слабкі сторони освітнього закладу, а також такі аспекти, як фінансові ресурси, внутрішнє та зовнішнє співробітництво, позашкільні заходи, інфраструктура школи тощо. Для збору цих даних освітніми закладами використовуються, як правило, анкети, розроблені Агенцією із забезпечення якості.

Плани розвитку середньої школи ґрунтуються на звітах щодо діяльності закладу освіти, затверджених Агенцією із забезпечення якості для кожної школи. Звіт середньої школи містить всі доступні дані щодо успішності учнів і порівнюється з результатами тестування на національному рівні [4].

На основі планів успішності для початкової школи та планів розвитку для середньої школи освітні заклади визначають цілі та заходи, що сприяють забезпеченню та розвитку якості їхньої діяльності та успішності учнів [2].

За зразком Німеччини, Австрії, Швейцарії та Ліхтенштейну, Люксембург бере участь у міжнародних порівняльних дослідженнях успішності учнів (PISA, PEARLS, ELLI, OECD), результати яких використовуються для покращення якості загальної середньої освіти. Крім того, Агенція із забезпечення якості Люксембургу, як і усі німецькомовні країни, складає національний звіт про стан системи освіти в цілому.

Згідно Закону від 12.08.2003 року про створення університету Люксембургу [3], який є єдиним університетом в

країні, передбачено проведення внутрішньої та зовнішньої експертизи вищого навчального закладу, що орієнтовані на покращення його діяльності та охоплюють такі аспекти, як управління, навчання, дослідження та діяльність викладачів. Процедуру внутрішньої експертизи визначає ректорат університету. Зовнішня експертиза вищого навчального закладу здійснюється кожні чотири роки експертним комітетом, в склад якого входять експерти з міжнародних Агенцій із забезпечення якості та представників університетських асоціацій, і повинна відповідати Стандартам та основним принципам забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.

### Література:

1. OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes Country Background Report: Luxembourg. Agency for the Development of Quality in Schools, 2011. – 60 P.
2. Eurydice Network. Quality Assurance in Early Childhood and School Education Luxembourg [Електронний ресурс] URL: [https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Luxembourg:Quality\\_Assurance\\_in\\_Early\\_Childhood\\_and\\_School\\_Education](https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Luxembourg:Quality_Assurance_in_Early_Childhood_and_School_Education) (дата звернення: 19.05.17)
3. Loi du 12 août 2003 [Електронний ресурс] URL: <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/memorial/2003/149> (дата звернення: 17.07.17)
4. Пономаренко Н. Г. Підготовка експертів з освіти в німецькомовних країнах Європейського Союзу : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. Г. Пономаренко. – Київ, 2017. – 327 с.